

Didelis talkininku laimejimas

Turkai galutinai sumušti Palestinoje

Pražude 40,000 kareivių

Bulgarai bėga 100 myl. fronte

St. Quentin apsupamas

Japonai paėmė Blagovieščensk

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DIDELĖ TALKININKAMS DIENA.

Aplaukė visuose frontuose pergales — Francūzų, Balkanuose, Palestinoje ir Sibiroje.

LONDONAS, rugs. 23. — Ši buvo didžiausia pergalė diena talkininkams, kokią tik jie turėjo. Visame pasaulyje jų ginklai triumfuoja. Išblaskyti Makedonijoje bulgarai bėga. Turkai liko sutriuškinti Palestinoje. Anglai ir francūzai baigia užtaisyti spąstus St. Quentin. Siberijoje japonų armija paėmė Amuro sostinę ir 2,000 belaisvių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

TURKŲ ARMIJOS PALESTINOJE SUGAUTOS.

Anglai sunaikino turkų armijas. Turkai pražudė 40,000 kareivių.

LONDONAS, rugs. 23. — Dvi pilnos turkų armijos septiną ir aštuntą tapo iššautos. Sir Edmund Allenby didele netikėto smūgio, užduoto per naktį, pasiekusio augščiausį laipsnį užėmė Nazaretą, El Afule ir Beisaną.

Tas reiškia sunaikinimą ar paėmimą 40,000 turkų. 25,000 jų jau yra belaisvių. Daugelis tūkstančių belaisvių dar nėra suskaičiuoti.

Apie 10,000 turkų yra pagauti į slautis iš prieštasties anglių paėmimo perėjimo per Jordano upę ties Jisr-Ed-Dameer ir negali ištrukti.

Iki šiol suskaičiuota 260 kanuolių.

Visa transportų sistema dviejų pagautų į slautis armijų prapuoletų anglių rankas.

Eidami į šiaurę su pastebėtinu greitumu ir spēka talkininkų kareiviai uždavė tokį smūgį turkams, kad jis gali sunaikinti jų įiegtą šiam karės teatrą.

Ant kiek pranešimų nušviečia situaciją, turkai yra pilnai sumušti ir anglai, francūzai ir

arabai čia linkui Tiberiaus jūrą beveik be jokios opozicijos. Besiveržimas nuvedė talkininkus toli už Nazaretą miestelio ir dabar jie artinasi prie seno miesto Tyre linijos.

Popietiniai pranešimai parodo, kad niekas iš turkų spēkų, mažiausia iš 40,000 kareivių, pagautų į kilpas per paėmimą paskutinio perėjimo per Jordano upę, negali ištrukti.

Beveik visos turkų spēkos yra ar bus tarp užmuštųjų, sužeistųjų ir belaisvių. Simtai burių rasta klaidžiojant betiksliai po kalnuotą šalį, neturintys nė vadovų, nė siekinių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

SERBAI PAĖMĖ 25 MIESTELIUS I VIENĄ DIENĄ.

Bulgarai ir vokiečiai bėga be tvarkės 100 mylių fronte. Armijos atskirtos.

PARYŽIUS, rugs. 23. — Piličiausia nelaimė gresia bulgarų armijai Makedonijoje. Prie artai 100 mylių frontą tarp Dorian ir Vardar upės bulgarai yra piličiausiam pasitraukime.

Angli, francūzų, italų ir serbų kareiviai juos vejasi.

Rytinio ofiso paskelbė, kad italai, kurie prisidėjo prie serbų šturmo talkininkų kairėje, paėmė vidutiniskai 8 mylias. Dar 25 miesteliai ir daugybė belaisvių liko paimta laike pastarųjų 24 valandų.

Didžiausia nelaimė, t. y. perėmimas bulgarų ir jų talkininkų vokiečių yra nurodomas sekamame karės ofiso pranešime: "Talkininkų pasisekimas rytmame (Makedonijos) fronte priima pobūdį didelės pergalės 150 kilometrų fronte. Tarp Monastir ir Doiran priešas skubiai traukiasi."

Talkininkų kavalerija veikia už 3 mylių nuo Bulgarijos rubežiaus apygardoj Strumica.

Vienuoliktą vokiečių diviziją likosi atkirsta nuo vyriausios bulgarų armijos ir traukiasi be-

tvarkėje. Žinios sako, kad pirmoji bulgarų armija Monastir ir Prilep apygardoj liko atskirta nuo komunikacijos su antra armija Doiran sektore.

Talkininkai dabar valdo kalnuotą zoną, iš kurio jie galės išeiti į lygumą.

Skubiam pasitraukime priešas degina kaimus ir amunicijos sandėlius.

Kareiviai ir transportų eilės užpildo kelius. Anglių bombardavimo aeroplana trūkdo pasitraukimą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

FRANCŪZAI IR ANGLAI APSUPA ST. QUENTIN.

Paėmė fortą Vendhuile ir pasiekė Oise upę. Jėjo kilyi į vokiečių liniją.

LONDONAS, rugs. 23. — Francūzų karės ofisas šianakt paskelbė, kad francūzų kareiviai, kurie paėmė fortą Vendhuile ir miestelį Vandhuile, šiandien pasiekė Oise upę tarp Vendhuile ir Travecy.

Per tai liko įvartytas aštrus salientas į vokiečių tvirtumas tarp St. Quentin ir Laon.

Vendhuile yra viena tolimiausių Laon avanspostų ir yra svarbiausia vieta Hindenburg linijoje tarp St. Quentin ir La Fere. Per jį paėmimą francūzai gali pereiti Oise kanalą ir vesti St. Quentin apsupimą iš pietų ir rytų.

Anglai taipgi padarė progresą jų St. Quentin apsupomajame judėjime. Artai Vendhuile, 9 mylios į šiaurę ir šarvakarijus nuo St. Quentin ir Scheldt kanalo anglai paėmė stiprias vokiečių vietas ir skubiai artinasi prie miesto iš trijų pusių.

Kita stipri priešoji vieta arti Roncessey-Beny kelio, tuoj į pietus, taipgi tapo paimta anglių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Vokiečiai tuština Cambrai

PARYŽIUS, rugs. 23. — Tempas užreiskia, kad vokiečiai evakuoja Cambrai ir siunčia gyventojus į monus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Su Amerikos armija Metz fronte, rugs. 23. — Vakar Amerikiečiai šiame fronte padarė tris pasekmingus antpuolius, paimdami daugiau 30 belaisvių ir pridarydami vokiečiams didelį nuostolių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Wilsonas prašo daugiau galės.

WASHINGTON. — Prezidentas Wilsonas paprašė kongreso greitai priimti kaip karinę priemonę greito reikalo galės bilių, autorizuojančių valdžios kontroliuoti ir praplatinimą elektros dirbtuvių ir paskirimą tam tikslui fondo iš \$175,000,000.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dienos Nuostoliai S. V. Armijos, Francijoje

Chicagietis lietuvis prapuoletė mušij.

Amerikos ekspedicinių spēkų komanduojuojas praneša apie sekamus nuostolius:

Užmušta karės lauke 66; prapuoletė karės lauke 12; sunkiai sužeisti 34; mirė nuo žaizdų 9; mirė nuo šiaip atsitikimų 1; mirė nuo ligų 3; sužeisti nežinoma kaip sunkiai 2; lengvai sužeisti 2. Viso 129.

Šiame sąraše paduodamos sekamos lietuviškai skambančios pavardės:

Kazimieras Mikšis, 3934 S. Rockwell St., Chicago, prapuoletė karės lauke.

Victor J. Pattkus, Worcester, Mass., sužeistas.

Edward Semenske, Pittsville, Wis., užmuštas.

Stanley Problys, Delancy, Pa., užmuštas.

William W. Stempkowski, Dickson City, Pa., prapuoletė.

Frank Malkowski, Russia, prapuoletė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Siberijoje

JAPONŲ KAREIVIAI PAĖMĖ AMURO SOSTINĘ.

2,000 vokiečių kareivių pasidavė. — Čechai suėmė dar 3,000 austrų.

LONDONAS, rugs. 23. — Siberijos provincijos Amuro sostinė Blagovieščensk ir miestelis Aleksiejevsk liko paimti japonų, imti belaisvėn.

3,000 pasidavė.

TIEN TSIN, rugs. 23. — Chiniečių kareiviai tarpininkavo pasidavime 3,000 austrų-vengrų kareivių čechų spēkams arti Kia-khita, kur jie tarpininkavo tarp čechų ir 1,000 bėgančių austrų-vengrų.

6,000 pavojuje Irkutsko.

HARBIN, rugs. 23. — 6,000 vokiečių ir austro-vengrų yra pavojuje Irkutsko distrikte.

Baikalo apygardos gyventojai su džiaugsmu laukia atvykimo japonų kareivių.

Japonai išleido proklamaciją, sakantį kad tik dėl draugiškumo prie Rusijos, o ne dėl norų ką laimėti, japonai nori pagelbėti sugrąžinti tvarką. Proklamacija pabrėžia tvirtinimą, kad bile kas, nežiurint tautybės, keliantis betvarkę, bus aštriai baudžiamas.

Manoma, kad proklamacija liko išleista dėl to, kad žmonės atsikaso priimti japonų kareivių dudamas notas vietoj Rusijos pinigų.

O R A S.

Apsiniaukę ir galbut lietus po piet ar vakare šiandien; ryto lietus ir šalčiau.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ATSTOVŲ BUTAS PRIĖMĖ PROHIBICIJOS BILĮ.

Suv. Valstijos bus sausos nuo liepos 1 d.

WASHINGTON, rugs. 23. — Atstovų butas šiandien užgėrė nacionalę prohibiciją, įeinančią galėn liepos 1 d. visam karės laikui, priimdamas 131 balsais prieš 27 senato prohibicijos priešdą prie \$12,000,000 skubaus reikalo agrikultūros paskirimo bi-liaus.

Tas bilius dabar eis konferencijon suliginimui niekurių skirtumų abių butų priimtuose paskirimuose.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

BULGARIIJA PRIIMA AUSTRIJOS PASIULYMĄ.

AMSTERDAM, rugs. 23. — Bulgarijos atsakymas į Austrijos notą tarp kitko sako:

"Iniciatyva pilnai sutinka su aspiracijomis Bulgarijos valdžios ir žmonių. Bulgarijos valdžia skubiai išreikšti savo patikėjimą siųsti delegatus tokiom konferencijon. Mes neįsiekome nė užkariavimų, nė įsteigimo hegemonijos ant namų kaimynų."

Nota užbaigia išreikšimu simpatijos prezidento Wilsono palūžaloms iširšime Balkanų konfliktų sulgyt tautų teisių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

BOLSEVIKAI PRIIMA AUSTRIJOS "TAKĄ".

Zurich, rugs. 23. — Žinia iš Kauno praneša apie gaudus, jog Rusijos sovietų valdžia prisidėjo prie Austrijos pasiūlymo taikos tarybų.

21 PRAPUOLĖ ANT AMERIKOS LAIVO.

WASHINGTON, rugs. 23. — Laivyno departamentui šiandien pranešama, kad 21 žmogus iš Amerikos armijos favorinio laivo Buena Ventura, torpeduoto ir paskandinto peritą pėtycią Ispanijos pakraščiuose, vis dar nesurandama. Viso įgulos buvo 95 žmonės.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Vokietija rengias ikovot su sukilimais.

PARYŽIUS. — Iš Zuricho pranešama, kad dėl pablogėjimo vidurinės situacijos Vokietijoje, kuri nuolat cina vis blogyn, Vokietijos valdžia griebėsi priemonių užtikrinimui "greitai ir nemelaisirdingų represijų" atsilikime sukilimo.

Vokietijos valdžia Berline paliepė visiems paleisties iš armijos ir gyvenantiems šveicarijoje vokiečiams sugrįžti į Vokietiją dirbti užpalkyji mušio linijos. Manoma, kad 75 nuoš. iš 10,000 vokiečių šveicarijoje atsisakys sugrįžti Vokietijon.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Smerkia Vokietijos valdžią.

AMSTERDAM. — Socialistų vadovas Philipp Scheidmann socialistų organe Vorwaerts smarkiai užsiuola ant valdžios, klausdamas ar ji apako ir kas atsitiks, jei talkininkai atmetų taiką per susitarimą ir stengtųsi įvykinti padiktuotą taiką. Scheidmann nurodo, kad valdžia, kuri silpnai vengė konfliktų su karininkais ir politikais ir savo trumparegiška politika sumobilizavo prieš Vokietiją lenkus, lietuvius, latvius ir kitas išliuosuotąs iš po Rusijos jungo tautas, netinka naudingam organizavimui nacionalio apsigynimo, reikalaujančio paskutinės uncijos įiegių tėvynės apsigynimui.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Vokiečiai apsaugę; mato nelaimę.

PARYŽIUS, rugs. 23. — Neutralis diplomatas, kuris ką tik pervaziavo per Vokietiją, kur jis išbuvo keletą dienų, užreiskė Mašin'ui, kad maisto situacija Berline taip bloga, jog svetimų šalių diplomatai gyvena prisijutų jiems maistu.

Vokietijos žmonės prisilęgi da bartiniais atsitikimais išrodo kaip automatai, nesąmoningai atsiliepiantys į gautus pasiūlymus; visa iniciatyvos ir laisvos kritikos dvasia yra visiškai pranykus.

Jis užbaigė pasakojimą savo įspudžių sekamai:

"Kiekvienas nori grupuoties išvien, taip kaip buna prieš didelės nelaimės."

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Baku dega.

AMSTERDAM rugs. 21. — Pasak Vorwaerts išpausdintos ambasadorius Berline, mbaary Maskvos telegramos Rusijos ambasados Berline, eksplozijos įvyksta kaspijos jūrų mieste Baku. Nesenai itą miestą apleido anglių ir talkininkų kareiviai ir jį užėmė turkai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

LONDONAS. Daily Express gavo žinią iš Amsterdamo, kad iš prieštasties prieš-vokiškų sukilimų Rumunijoje, Vokietijos kolonijų ministeriui Dr. W. S. Solf paliepta važiuoti į Bucharestą, taipgi tuojuos sugrįžs Rumunijon gen. Mackensen, kuris buvo laikinai apleidęs jį.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KAIZERIS LIEPIAS DĖTIES PRIE SOVIETŲ.

PEKINAS, rugs. 22. — Čia gauta žinia, jog Vokietijos kaiseris rugs. 10 d. išleido paliepinį visiems austro-vengrams ir vokiečiams Rusijoje, kad jų pirmiausia pareiga yra prisidėti prie Rusijos sovietų kareivių ir priešintis japonams ir jų talkininkams, "kurie grąšina atsteigti rytinį frontą."

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Talkininkų Protektoratas Archangelske.

Reakcionieriai bandė nuversti naują Archangelsko valdžią.

ARCHANGELSK, rugs. 11 (suvėlinta). — Iš prieštasties bandymo nuversti Čaikovskio valdžią, talkininkų diplomatai ir kariniai viršininkai šandien pasiėmė vedimą ir įsteigimą protektorato apygardoj užpalkyji talkininkų fronto, iki nebus iširšti politiniai ginčai.

Tas nutarimas sekė po areštavimui Čaikovskio ir visų, apart dviejų, narių jo valdžios anksti ketverge. Juos areštavo buris konservatyvių oficerių, vadovaujamų pulk. Čaplin, rusų armijos komanduojuoj, kurie bandė įsteigti naują valdžią.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DAR DAUGIAU ŽINŲ APIE SKERDYNES RUŠIOJ.

WASHINGTON, rugs. 23. — Pranešimai apie daugminines žudynes atstovaujančių žmonių ir buvusių oficerių, todėl kad jie "pavojingi sovietams" pasiekė valstybės departamentą žiniose apie viešpataujančią Rusijos miestuose terorą, prieš kurį Amerikos valdžia pakvietė protestuoti visą civilizuoatą pasaulį.

Atvykstantis iš Rusijos žmonės sako, kad buvusieji oficeriai yra sušaudomi naktimis sklepuose su šautuvais, ant kurių užmata belsų kurtintojai.

Tulas Peters, viršininkas bolševikų nepaprastos komisijos prieš kontr-revoliucijas, sakoma, pasirašo po mirties nuosprendžiais net nekaitęs popierų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PROTESTUOJA PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Rusijos Duma šaukiasi pagelbos.

AMSTERDAM. — Iš Kijevo gauta telegrama, kad nesenai ten įvykęs Rusijos Dumos ir Rusijos imperijos tarybos narių susirinkimas nutarė išleisti atsilaukimą į viešąją nuomonę Europoje ir visas valdžias padaryti galą "bolševikų terorui".

Žinia priduria, kad Ukrainos taryba nutarė pasiųsti visoms šalims protestą prieš areštavimą Ukrainos pavaldinių Rusijoje ir prieš "nežmoniską" formą dabar cinančios politinės kovos. Atsisaukimas prašys įvairių šalių jungties su protestuojančiais.

Ukrainos valdžia taipgi nutarė prašyti Vokietijos apgynimo ukrainiškos Rusijos.

Petrogrado telegrama Esseno Nord Deutsche Gazette skaito, kad šiomis dienomis ištikęs bolševikų sumušim asšauriniam fronte įvyko dėl sukilimo latvių pulkų.

Telegrama sako, kad latviai, kurie iki šiol buvo ištikimais sovietų valdžiai, atsisakė kariauti prieš angus.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1840 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Canal 1206

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienu Ben
drovė, 1840 S. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Canal 1206.

Užrašymojo Kaina:

Chicagoje — per nešiotojus:

Metams	 \$6.00
Pusmečiui	 3.00
Trims mėnesiams	 1.50
Dviem mėnesiams	 1.00
Vienam mėnesiui	75

Chicagoje — per nešiotojus:

Viena kopija	02
Savaitėi	12
Mėnesiui	50

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:

Metams	 \$5.00
Pusmečiui	 2.50
Trims mėnesiams	 1.25
Dviem mėnesiams	85
Vienam mėnesiui	65

Kanadoje, metams 7.00 |

Visur kitur užsieniuose 8.00 |

Pilnais reikia siųsti Paito Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Rakytų ir korespondentų prašome
siųsti adresu: Naujienu Ben drovė,
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Rakytų rankraščius adresuoti tiesiai
Naujienu Redakcijai, o ne Redakto-
riui. Reikia būtinai rašyti
aiškiai ir ant vienos popieriaus pa-
us, be to paliekant platesnį tar-
pus tarp eilučių. Redakcija pasi-
ko visas teises rankraščius taisyti ir
trumpinti. Netinkami spaudai raš-
tai naikinami, arba grąžinami atgal.
Jei būgū dviejų savaitių autorius
pareikalauja jų ir atsiėmimo krasos
ženklėlių pakankamai persiuntimo
lėšomis apmokėti.

Asmeniškai Redaktorių matyt gali-
ma tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

True translation filed with the post-
master at Chicago, Sept. 24, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

P-ui J. Šliupui.

Dr. J. Šliupas viešai gru-
moja "Naujienu" ir Gri-
gaitiui pajieškoti teisybes
"kitokiais keliais negu raš-
tu", jeigu jie nepašauks
kalbėti, kad p. Šliupas džiau-
giasi taja "nepriklausomy-
bė", kurią gavo Lietuva.

J grumojimus mes neatsa-
kome, palikdami p. Šliupui
parodyti, ką jisai gali. Pa-
mename, jogei dvejetas me-
tų atgal jisai irgi grumojo
spaudoje — būtent, kad so-
cialistai, kaip kokie "niek-
šai", busi imami "už kete-
ros," jeigu jie išdrįs be kle-
rikališkai-tautiško komite-
to leidimo rinkti aukas Lietu-
vių Dienoje. Tie grumojimai
betgi tuomet išėjo per
pakaušį pačiam p. Šliupui.

Pažvelgsime tečiau, kaip
mėgina tautininkų "diplo-
matas" pasiteisinti dabar,
kada jisai dar eina ne "kito-
kiu keliu negu raštu". Jisai
sako, kad p. Grigaitis užty-
lėjęs "antrąją pusę mano
argumentacijos": jisai, p.
Šliupas, esąs ir buvęs prie-
šingas Lietuvos prigulmy-
bei nuo vokiečių; jisai kal-
bėjęs ir rašęs, kad reikia
tvirtai smulkųjų tautų kon-
ferenciją atsispyrimui prieš
vokiečių užmačius; jisai
tvirtinęs, kad reikia talkini-
nų pergalės karėje, idant
Lietuva galėtų sutraukti
vokiečių antdėtus pančius —
o p. Grigaitis visa tatau už-
miršęs pridėti.

Sakysime, kad šitas p. Šliu-
po užreikšimas yra teisin-
gas (nors teisingas jisai nē-
ra, kadangi "Naujienu" mi-
nėjo gana plačiai kaikiurius
augščiaus paduotųjų jo ar-
gumentų), bet tai kas iš to?
Ar del šitų p. Šliupo argu-
mentų darosi nescančiais vi-
si kiti jo žodžiai? Arba ar
"Naujienu" rašė, kad p.
Šliupas nieko daugiau ne-
geidžia, kaip tik tiktai kaiz-
erio dovanotos "nepriklausomy-
bės", ir kad jisai nenorįs
talkininkų pergalės?

"Naujienu" neprikaišiojo
p. Šliupui jokių nebutų dai-
kių; jos tiktai nurodė, koks
yra jo atsinešimas link tos
vadinamos "nepriklausomy-
bės", kurią Vokietija sutei-
kė Lietuvai. Ir p. Šliupas
visai neužginčija to "Nau-
jienu" nurodymo teisingu-
mo; priešingai, jisai patvir-
tina jį. Ve ką jisai rašo sa-
vo grumojančiam atsakyme
"Naujienu":

"...Lietuvių užpelnas ya-
ra, kad atgrįžo spauda,
kad sulietuvėjo mokykla,
kad Vilniuje įvyko seimas,
kuris Lietuvos Tarybą iš-
rinko būti sargu nepri-
klausomos Lietuvos. To-
kiaios Lietuvos darbais ir
jų nepasidavimu Vokie-
čiams, žnioma, aš džiau-
giuosiu ir dar sykį — vivat!
galiau sukerėti."

Taigi p. Šliupas aiškiai
pasako, kad jisai džiaugiasi
Lietuvos Seimu, išrinkusiu
Lietuvos Tarybą, ir džiau-
giasi taja Lietuvos Taryba,
kaipo nepriklausomos Lietu-
vos sargu. O tas Lietuvos
Seimas (įvykęs rugsėjo mė-
nesyje 1917 m., Vilniuje)
oriemė rezoliuciją, kurioje
sakoma, kad Lietuvos reika-
ti apsaugojimo reikia lauk-
ti iš vakarų (iš Vokietijos)
pusės, ir kad Lietuva galin-
ti susijungti su Vokietija!
To-gi seimo išrinktoji Lietu-
vos Taryba (kurios nariams
kaizerio valdžia tuoj davė
papuoštus diplomus) gru-
odžio mėnesyje pereinai me-
tais priėmė sekamą rezoliu-
ciją apie "Lietuvos nepri-
klausomybę" ir kovo 23 d.
1918 m. įteikė Vokietijos
kancleriui (žiur. "Naujie-
nu", rugs. 14 d. 1918 m.):

"Lietuvos Taryba stoja
už pastovų ir tvirtą susi-
jungimo ryšį tarpe Lietu-
vos valstybės ir Vokietijos
Imperijos, apsiereiškiantį
svarbiausia karinėse ir
priklybinėse sutartyse ir
bendrume".

Taigi šita Lietuvos Tary-
ba, išreikšusi už pastovų ir
tvirtą Lietuvos susijungimą
su Vokietija, p. Šliupas va-
dina "nepriklausomos Lietu-
vos sargu", ir siūlosi dar
karta šaukti delei jos "vi-
vat!!" Kokių tad šimtų ji-
sai protestuoja prieš "Nau-
jienu"? Juk dienraštis tik-
tel tiek ir sakė, kad p. Šliu-
pas džiaugiasi kaizeriškąja
Lietuvos "nepriklausomy-
bė", ir kad jisai, lygiai kaip
ir klerikai, žodžiu "nepri-
klausomybė" dažnai išreiš-
kia, kas yra Lietuvos pa-
vergimas, o ne jos laisvė.
Norėjo, mat, žmogus užsi-
ginti "Naujienu" prieikaistų,
o viktore to emė ir patvirtin-
ti juos kuoišikiausia. Vajė,
tai "diplomato" gabumas!

True translation filed with the post-
master at Chicago, Sept. 24, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

Talkininkų Šalių Darbi- ninkų Konferencija.

LONDONAS,
Rugs. 18, 1918.

Talkininkų šalių darbininkų
ir socialistų konferencijai pri-
ėmus mandatų komisijos reko-
mendacijas balsavimo klau-
simu, būtent, kad balsuojama bu-
tų sulig visuotinu sutarimu, o
paskui, reikalui esant, kad da-
lykas būtų atgal atiduotas ko-
misijai, Sidney Webb pranešė,
kad Taisyklių Komisija nuta-
rus taip, idant kasdien būtų ren-

kamas kitas pirmininkas, atsto-
vaujas kitą šalį, su dviem kitas
šalis reprezentuojančiais pir-
mininko padėjėjais.

Paskyrus Karės Tikslų Komisij-
ą ir Tarptautinės Situacijos
ir Kareivijos Komisiją, konfe-
rencija nutarė pašvesti seredos
posėdžius tam, kad išklausi-
tų Amerikos delegacijos praneši-
mų ir atidavus paskirtoms ko-
misijoms rezoliucijas sutaisyti.

Ginčai del rusų delegacijos.

Besirengiant uždaryti posėdį,
Belgų socialistų atstovas Huys-
mans išnaujo sukėlė karštų gin-
čų. Jis mat užprotestavo prieš
nutarimą padaryti Rusų delega-
tų klausimu ir atkreipė domos
į tai, kad atvykę iš Rumanijos
ir Transilvanijos delegatai no-
ri, kad jie būtų konferencijon
priimti. Jis užreikšė, kad ru-
sai, kurie pačiame dalykų ceu-
re kovoja del ty pačių tikslų,
kurie ir konferencijai arčiausia
prie širdies guli, buvė iš pat pra-
džiy pakviesti kaipo reguliariai
delegatai, todėl, sako, jie netu-
rėtų but atstumi nuo talkini-
nų tik del to, kad bolševikai iš-
vaikė Steigiamąjį Susirinkimą.

Pritartų Socialistams Revoliu- cionieriams, bet—

Huysmans savo kalbą pabai-
gė atsisaukimu, kad nutarimas
butų atmainytas. Delegatas Se-
xtoun, mandatų komisijos narys,
šokosi prieš tokią propoziciją, ir
tasai jo pasisakymas parodė
pirma syk, kad tuo klausimu
pačioj komisijoj buvo didelis
nuomonių skirtumas. Sextoun
užreikšė, kad jis mielai pritartų
Rusijos socialistų revoliucio-
nierių delegatų dalyvavimui, bet
kadangi, girdi, vokiečių dele-
gatai taipjan reikėtų įsileisti, o
juk tam ypatingai esą priešin-
gi Amerikos delegatai.

Kaip žiuri Francijos socialistai.

Francijos socialistų delegatas
Longuet pritarė Sextouni, nors,
kaip jis sakėsi, del visai kitokių
priežasčių. Jis pasisakė, kad
jis nematęs priežasčių, kodėl
sovietų atstovai neturėtų but
priimti. Pasak jo, esama Fran-
cijos socialistų ir darbo unijų,
kur sprendžia, jog Anglijos ir
Francijos kapitalistinės val-
džios paskelbusios karę Rusijai,
o ne atbulai.

Rusija dar nesustojo but talki- ninkė.

Atstovas Henderson sugrįžęs
prie d. Huysmanso argumentų,
priminė Sekretoriui, kad daly-
kų padėjimas dar nepersikeitė
nuo to, kuo buvo tris savaitės
atgal, kuomet rusai buvė pa-
kviešti kaipo reguliariai dele-
gatai, ir kurie dalyvavę vasario
konferencijoj. Jis galėjęs, kad
buvo padarytas kitoks nutari-
mas, kura, jo nuomone, butų to-
lygus paskelbimui, jog Rusija
nebesant talkininkė. Rusijai
dar taip blogi dalykai. Kad jį,
jis vi nok turįs vilties, kad kon-
ferencija netars to, ko dar nē
talkininkų valdžios nepaskel-
busios, būtent, kad Rusija pa-
liovus but talkininkė. Kol tatau
busi paskelbta, reikia, kad Ru-
sijos delegatams butų duotos
lokios-pat teisės, kaip ir kitėms,
o atsižvelgiant į jų kentėjimus
ir vargus, jie turį but labiau
paguodžiami ne kaip pultoni
dvasioji.

Internacionalo tradicijos.

Atstovas Vandervelde, pritar-
damas, nurodė, kad Internacio-
nalo tradicijos visados buvusios
tokios, kad reikia skaityties su
žmonėmis, o ne su valdžiomis.
Tuo budu esą priimti finai ir
lenkai; ir jį priimtų kalbamąją
delegaciją dagi tada, jei Rusiją
valdytų caristai. Kai del sovie-
tų atstovų, jis priminė, kad va-
sario konferencijon buvusios
pakviestos Rusijos grupės,
ir norš bolševikai piktai atsis-
akę, bet kiti kvietimą priėmę.
Ant galo jis prašė, kad atstovai
neduotų progos kam prickaištų
daryt del to, kad konferencija
pirmininė pasiskubino priimti
Amerikos delegatus, bet pasku-
tininė, kada reikėjo priimti Ru-
sijos delegatus.

L.D.L.D. Reikalai

Centro Sekretoriaus
Pasiūkimimas.

Žemian taplinamas L.D.L.D. konsti-
tucijos projektas, kaip ir visi kiti
draugijos svarbesni reikalai, eis vi-
suotinam L.D.L.D. narių referendu-
mui. Todel kuopų valdybos pasi-
epinkite susaukti savo kuopų su-
sirinkimus, ir juose perskaitykite
konstitucijos projektą, o po to nuo-
dugniai išdiskusokite jį. Jei maty-
tumėte reikalo duoti pataisymo,
tada darykite pataisymus ir prisiųskite
Centro Sekretoriui ne vėliau kaip
20 d. lapkričio, 1918. Kada pasi-
baigs apkalbėjimo laikas, tada sek-
retorius paskelbs pataisymus orga-
ne laisvė, ir jei bėgyje 30 dienų
parems žėdina pataisymą bent viena
kuopa, tada pataisymai eis kartu su
projektu visuotinam narių nubalsa-
vimui.

Apkalbėjimo laikas teisė iki 20 d.
lapkričio, 1918 m. Todel visi drau-
giai privalo svarstyti ne tik susirink-
imų, bet ir visai per darbinin-
kių sąnelę išreikšti savo nuomo-
nes apie šios naujos konstitucijos
pagrindines nes konstitucijai tai pa-
matas mūsų organizacijos, kuri kiek
vienam draugijai nariui privalo ru-
pėti.

Konstitucijos projektas kuopoms
nebuvo siūlomas; tik tada bus siū-
lomas projekto kopijos, kada eis
visuotinis balsavimas.

— L. D. L. D. Sekr., K. Steponavičius.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATūros DR-JOS KONSTITUCIJA.

Organizacijos vardas:
"Sios organizacijos vardas
Lietuvių Darbininkų Literatūros
Draugija.

L. D. L. D. Tikslas.

1) Lietuvių Darbininkų Lite-
ratūros Draugija stato savo tik-
slu i šiuo tokių raštų, kurie
kelty darbininkų miniose kles-
ių sąmone, auklėty darbininkuo-
se socialistiškąjį susipratimą ir
solidariškumą ir šiaip jau pra-
plėstyty jų žinojimo rybas įvairio-
se mokslo sėkose. Leidama
knygų iš dailiosios literatūros ir
įvairių mokslo šakų. Si draugija
betgi labiausia rūpinis leisti
raštus, gyvdenančius darbinin-
kų klausima visame jo apimnyje,
bei raštus, risančius mokslo so-
cializmo klausimus.

2) L. D. L. D. ir šiaip jau viso-
kiaais budais stengsis platinti
darbininkišką apšvietą, rengda-
ma prakalbas, literatūros vaka-
res, teatrus ir steigdama knygy-
nus.

3) Prie L. D. L. D. yra įsteig-
tas Moksleivių Fondas, į kurį
nariai moka mokesčius liuosno-
riai ir pagal išgalę. L. D. L. D.
kuopos, viršminėto fondo pala-
kymui, renka aukas, rengia įvai-
rius vakarus, nuo kurių pelnas
ar dalis skiriama fondo pala-
kymui.

4) L. D. L. D. teikia paramą iš
minėto fondo tiems mokslei-
viams, kurie yra kuoni nors pa-
sadarbavę darbininkų klesai.
Apie paramos davimą sprendžia
Centro Komitetas ir Literatūros
Komitetas.

L. D. L. D. Valdymosi Pamatas.

1) Ši draugija priima ar pa-
pildo savo įstatymus visuotinu
narių balsavimu paprasta balsų
didžiama.

2) Literatūros Centro Komite-
tas, Literatūros Komitetas ir or-
ganas renkama kas metai visu-
otini balsavimu.

3) Centro Komitetas, Litera-
tūros Komitetas ir kiekviena
kuopa gali paduoti kokį nors į-
nešimą draugijai labui, bet įne-
šimas tiktai tuomet eis nubalsa-
vimui, jeigu jį parems bent 5
kuopos bėgyje 6 dienų.

šimas tiktai tuomet eis nubalsa-
vimui, jeigu jį parems bent 5
kuopos bėgyje 6 dienų.

Kuopos ir Nariai.

1) L. D. L. D. susideda iš kuo-
pų ir pavienių narių. Kuopoj
turi buti nemažiau kaip 5 na-
riai.

2) Kuopa išsirenka sau pir-
mininką, sekretorių, izdininką,
finansų sekretorių ir knygy.

3) Kuopos pačios nusiskiria,
kaip dažnai laikyti mityngus ir
išsirdiba reikalų vedimo tvarką.

4) Kuopiečių ar pavieniū na-
riui gali buti kiekvienas prita-
rijas draugijos tikslui.

5) Narys gali persikelti iš
vienos kuopos į kitą, pristatęs
paliudijimą. Kuopa gi to nario
paliudijimą turi pasiųsti C. Sek-
retoriui.

6) Kiekvienas draugijos na-
rys, pirklamas L. D. L. D. išleisų
knygų, gauna jas už pusę kai-
nos.

7) Kiekvienos kuopos bei pa-
vienio nario yra pareiga visais
galimais budais remti apšvietos
ir kultūros įstaigas, kurios tar-
nauja darbininkų klesinio susi-
pratimo sklėdimui. Jeigu kuopa
bei narys remia priešingo po-
budžio įstaigas, t. y. tokias, ku-
rios priešingos organizuotų so-
cialistų judėjimui, gali but su-
spenduoti ar išbraukiami iš
draugijos.

Pasarga. Ypata, kuri yra
priešingai organizuotam į Socia-
listų Partiją lietuvių darbininkų
judėjimui, negali buti nariu šios
draugijos.

Mokesčiai.

1) Kiekvienas draugijos narys
moka į draugijos izdą \$1.00.

2) Įvairių mokesčių padengi-
mui kuopos gali uždėti ant savo
narių speciales duokles.

3) Visi nariai privalo užsi-
mokėti savo metinius mokesčius
iki gruodžio 30 d., nes fiskališki
draugijos metai prasideda su 1
d. sausio ir pasibaigia su pasku-
tiniu diena gruodžio, nežiūrint
kada narys prisirašė ar užsimo-
kėjo savo duokles.

4) Nauji prisirašę nariai prie
L. D. L. D., kad ir paskutinėje
dienoje gruodžio mėnesio, turi
teisę gauti visus tuose metuose
L. D. L. D. išleistus raštus.

5) Sios draugijos nariai, gy-
venanti už rubėžius Suveny-
tų Valstijų, moka metinės mokes-
ties \$1.10.

6) L. D. L. D. leidžiamos kny-
gos yra duodamos nariams su
apdarais. Knygų persiuntimo lē-
šas apmoka centras.

7) Jei butų išleista L. D. L. D.
knygelė tiktai 100 puslapių, tai
tokios mažos knygos nariams
duodama be apdarų.

8) Visi nariai privalo užsi-
mokėti savo duokles į draugijos
izdą pradžioje metų, nes kada
išeina knyga iš spaudos, tai yra
siuntinama tik tiems nariams,
kurie yra užsimekėję savo duok-
les. Neuzsimokėjusiems knygos
nėra siunčiamos tol, kol nepri-
siunčia savo duoklės į centrą.

Kuopų viršininkų Priedermės.

1) Kuopos pirmininkas dabo-
ja visus kuopos reikalus, laiko
čarterį, veda kuopą įstatymais
pažymintu keliu ir prižiūri kitus
viršininkus.

2) Kuopos sekretorius veda
protokolo knygą, atlieka susira-
šinėjimus, užlaiko narių surašą
ir jų adresus.

3) Finansų sekretorius tvar-
do narių mokesčius, išadina na-
riams knygas ir praneša kas pu-
sė metų į organą apie nario
stovį.

4) Kuopos izdininkas globoja
izdą ir, kuopai pareikalavus, už-
sistato kauciją, išsiunčia cen-
tralui paskelbus.

5) Kuopos biule vienam iš
komiteto narių, jo vietą užima
sekančis kandidatas ten urėdam,
gavęs daugiausia balsų.

Centro Komitetas.

1) Centro Komitetas suside-
da iš pirmininko, pirmininko
pagalbininko, sekretoriaus, izdi-
ninko ir knygiaus, renkamų vi-
suotini balsavimu.

2) Kuriam bent iš ty virši-
ninkų prisitraukus, jų vietos iki
naujų rinkimų užima sekanti
kandidatai, gavę daugiausia bal-
sų ten urėdam.

3) Draugijos izdininkas ir kny-
gius užsistato kaucijas, sulyg C.
K. nutarimo.

4) L. D. L. D. kuopa to miesto,
kuriam randasi izdininkas, iš-
renka 3 izdo globėjus kontrolia-
vimui izdo.

5) Draugijos centro komite-
tas gauna atlyginimą sulyg vi-
suotino narių nubalsavimo. Vi-
sus lēšos padarytos C. K. drau-
gijos reikaluose, huma apmoka-
mos iš draugijos izdo.
(Toliau bus.)

L.S. Sąjungoje

LSS. IX Rajono kuopų domai.

Kadangi LSS. IX Rajono orga-
nizatorius, d. A. A. Pakšys, ap-
leido Wisconsin valstiją ir kar-
to įteikė savo rezignaciją, todėl
priklausančioms Devintam Ra-
jonui kuopoms priešėsi išrinkti
naują organizatorių. Neuzilgo
tuo reikalu bus išsiuntinėta kuop-
oms nominacijos blankos. Mel-
džiu draugų nevilkinti išpildyti
jas ir sugažinti atgal. Kartu
meldžiu draugų nominuoti tik
tokieis draugus, kurie pilnai at-
sako tai vietai.

Jeigu kurį kuopa negaus ar pa-
mes gautas blankas, tegul parci-
kalauja naujų sekamų adresu:
J. Marcinkevičius, 207 N. Neem-
ell St., Kenosha, Wis.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Sept. 24, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

Darbininkai dulka- muose amatuose.

Brosiuroje "Mortality From
Respiratory Diseases in Dusty
Trades" (Marumas nuo plaučių
ligų dulkaamuose amatuose) fe-
deralis darbo statistikos biuras
apskaito, kad 3,264,500 vyrų ir
673,478 moterų dirba taip vadi-
namose dulkaamuose pramonėse,
amatuose ir užsiėmimuose, kurie
yra paskirstomi į septynias di-
deles grupes.

Nors yra pripažinama, kad ma-
rumas nuo tuberkulozo yra lip-
sniškai sumažėjęs nuo vidurinio
dažnumo 32 iš kiekvienos dešim-
ties tukstančių didžiuosiuose A-
merikos miestuose per penkis
metus pasibaigusius 1884 m. iki
16.1 iš kiekvienos dešimties tuk-
stančių per penkis metus pasi-
baigusius 1913 m., bet šitas su-
mažėjimas palietė, tik iki tūlam
laipsniui, darbininkus ir darbi-
ninkes dirbančius dulkaamuose a-
matuose.

Yra apskaitoma, kad maždaug
10 nuošimčių šalies darbininkų
dirba sąlygose maždaug kenks-
mingose sveikatai ir gyvasčiai
del oro nešvarumo.

Didžiausiu pavojum sveikatai
valdžios pripažįsta metalines dul-
kes. Vardas "metalinės dulkės"
duodama dalelėms geležies, plie-
no, misingio, aukso, sidabro, žal-
vario, švino, aršėniko ir kitų me-
talinų medžiagų. Didžiausi dar-
bai su metalinėmis dulkelėmis yra
pielytininkų, variakalių, gravi-
rotojų, raidžių rinkėjų, litogra-
fų, vinių dirbėjų, mašinistų, sau-
dyklių dirbėjų, ir tt. Tie, kurie
dirba šituose amatuose, papras-
tai labai dažnai miršta nuo vi-
sokių priežasčių ir ypatingai da-
žnai nuo plaučių tuberkulozo.

Mūsų Moterims

MOTERŲ ŽIURSTAS
Pav. No. 9005

9005

Namų valymui yra reikalingas
toks žiurstas kaip parodytas paveik-
slėlyje No. 9005. Šitas žiurstas yra
praktiškas. Yra atdaras priešakyj
iki juosmeniui, kad būtų galima len-
gtai užsisviukti žiurstas vieno gaba-
lo su siule per pečius. Surauktas per
juosmenį, su elastiku pervertu per
antrą pusę. Rankovės labai trau-

REIKIA AGENTŲ kiekvienam mieste. Suvalst. Amerikoje priimtinai užsakymus ir paraišius šį naują patentuotą TELEFO-DESK kiekvienam turinčiam telefoną arba deską. Vartojama rastinėse, sankrovose ir namie. Pamatyk jo naudingumą! 1) Telefono įtura alfabetiškai surašyta 500 vardu, atidaro kaip knyga, užsidaro nematoma sprendžia. 2) Dviejų metams kartos kalendorius 2 spalvų. 3) Pasirinkiamas lapelis 100 lapų del atsiminimo. 4) Kasdieninis 2 metų kalendorius del kiekvieno dienos (—365). 5) Patselio laikrodis. 6) Vokietis del sakinio telefonu — padaryta iš vieno šimto iš vinyto diržo, modis, 1 colių pločio, 10 colių ilgio—svečia 1 svarą, kaina \$2.00. Vartojama 100 iki \$20.00 ir daugiau. Tikrai vienas pavidalas siūniamas. 7) Žmonėms kaip atsiminti. Išsinešama visur. Suvalst. Amerikoje, apimtis \$1.00. Antrasis: TELEFON-FACTURER, 210 Temple Court Bldg., Chicago, Ill.

DR. A. MONTVID
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1553 W. Madison st. Suite 600-612
Valandos: 10 iki 12 ryto
Phone Haymarket 2563
Nedėliomis tik pagal sutartį
Residencijos Telephone Albany 5546

DOCTOR ROSS
Chicagos Specialistas
Gydo Užsėjusias, Nervų Ligas, Širdies, Vidurių, Kepenų, Inkstų, Pūslių, Šlapimo ir Visas Privatiškas Negales.
35 So. Dearborn St. kampos Monroe, CHICAGO, ILLINOIS
Room 506 ir 507 Crilly Bldg. Vaziuok elevatoriu iki Penktos augšto.
Valandos: kasdien 9 iki 4. Nedėliomis 10 iki 1. Taipgi Panedėlyje, Seredijoje, Pėtnioje ir Subatoje vakarais nuo 7 iki 8 valandai.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durg. Lentų, Remų ir Stogams Popiero
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvidas, po \$1.40 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.
2003-2009 S. Halsted St., Chicago, Ill.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APIE KURIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIEMS
Akciniai aukso rūnuose nuo \$3.00 ir eu-
sčiai. Sidabro rūnuose nuo \$1.00 ir eu-
sčiai. Pratikome skinius uždėk.
Atminkit: Galvos apdangas, neryškia-
mus, akių skaudėjimas, užvilkinimas ir
t. t. yra valaisiu įvairių ligų, kurios ka-
li burti praskintos gerų akių prietaisų.
Ištyrimas uždėk, jei persti ar
skauda akis. Jei jos raudonos, jei gal-
va sūnė, jei blogai matai, jei akis silp-
ta, netekę ligau, o jėsiok pagelbos
apietelį, kur kiekvienam prietaisoma a-
kciniai uždėk. Atminkit, kad mes ko-
nam svarbiausiam akims ir kiekvie-
nam gerai prireikam.
S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.
Jei rasite ir reikalingą prietaisą arba vinių, atveik tai mane. Aš buvau ap-
tarnaujęs 10 metų, Amerikoje 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galu
pasakyti, kas kokius prietaisus vartoti. Aš rekomenduoju tik GERUS daktarus. Aš esu
amžinai su jumis. S. M. MESIROFF, 219 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Didžiausia Knygų Krautuvių Amerikoje.
Didelis pasirinkimas rekordų: lietuviškų, rusiškų, lenkiškų ir
anglų. Gramofonai nuo \$10.00 iki \$25.00. Parsiduoda ant leng-
vo išmokėjimo. NAUJA DIDELI KATALOGA knygų, laikrodžių,
žiedų, lenčių, gramofonų rekordų, drukuojamų mašinelių pa-
sistonių kiekvienam, kas prisistatys 3c. stampą.
J. OZAPAS F. BUDRIK,
2215 S. Halsted St. — Tel. Drover 8167 — Chicago, Ill.

DARBAS
Knyga parašyta garsaus francūzų rašyto-
jo Emile Zola. Tai užimantis romanas, kuris
paaiškina daug karžygiškų dalykų.
Skaitydamas romaną D a r b a s, skaityto-
jas pamatys, kaip žmogus pilnai apsišvietęs pa-
daro iš pragaro rojų, kur pašauki visi linksmi
gyvenai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina 75c.
"NAUJIENOS"
140 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Moralybės Išsivystimas
Kad pažinti arba būti to žodžio prasmėje
lybės išsivystymą.
moralistų, reikia nuodugnai žinoti patį mora-
Knygėlę parašė L. Krzywicki. Sulietuvino
Dr. A. J. Karalius. 120 puslapių. Kaina 25c.
"NAUJIENOS"
1810 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dailės Atstatymo Reikalai.
(Atsiųsta).
Dabar daugelis kalba apie at-
statymą. Vieni kalba kaip atsta-
tyti žemės ūkį, kiti — kaip pra-
monę užvesti, pirklyba į savo
rankas paimiti; dar kiti kalba
kaip universiteto įsteigime pri-
gelbėti. Kam kas rūpi, apie tą
tasai ir kalba. Ir tose srityse rei-
kia dirbti, kurioje maudą kas ga-
li atnešti.

Dailininkams jau parupo dai-
lės atstatymas.
Lietuvių Konservatorijos di-
rektorius Mikas Petrauskas, už-
interesuoti dailės likimu bu-
reliu, o ypač įkurimu Lietuvoje
Operos ir Simfonijos, paaiškino:
"Jau lietuvių tauta yra pri-
bręžusi visais atžvilgiais vadin-
tis kultūrine. Pas mus yra jau
gana daug šviesuomenės ir po-
draug patį liandis nėra tamsia-
sia. Musų kaimynai — rusai,
lenkai, o ir kiti — nėra mus
pralenkę. Jau mes turime pu-
sietinę literatūrą, musų tautos
sūnų sutvertą ar tai lietuvių ar-
ba lenkų, rusų ar kitose kalbo-
se. Kol tie musų vaikai galuti-
nai neužsidėjo savo tėvynės,
tol ir Jūjų darbai, kokiose nei
but kalbose parašyti, yra musų.
Miekiečius nors rašė lenkų kal-
boje, bet jis tvėrė lietuviams li-
teratūrą, o ne lenkams. Taip
lygiai yra ir su kitais musų poe-
tais, mokslininkais ir t. p. Mes
turime laip-gi užtekinai pamo-
kintų vyrų, kurie galėtų, progi
istikus, vesti visus musų tautos
reikalus sulig moderniausias
formas tvarkos, mes galime sa-
vo vyrais aprūpinti mokyklas ir
universitetą ir kitas įstaigas. To-
kio darbo nekulturinga tauta
negalės padaryti.

"Jeigu mums ko trūksta, tai
trūksta, svarbiausia, muzikos
srityje. Lietuvoje yra keletas
muzikų, bet jų mažiau propor-
cionaliai negu Amerikoje, ir
jų permaža, nes jų reikalingu-
mas yra būtinas ir aiškus. Kul-
turinga tauta negali būti be
muzikos; kulturingoje valstybė-
je negali būti miestelio, kuris ne-
turėtų savo orkestros, savo
choro ir burolio artistų. Jeigu
mes busime šioje srityje biedni,
jeigu mes neįstengsime užtekti-
nai, nors didesnius miestelius
chorų, o Vilnių Operos ir Sim-
fonijos su skyriaus Kaune, Šiau-
jūose, Panevėžyje, Marijampo-
kėje ir k., tai mes vis-gi pasiro-
dytume nors kulturingais, bet
šiuksčių įausmų žmonėmis. Ki-
taip sakant ne pilnai kulturin-
gais.

"Musų tauta tokia nėra. Jei-
gu mes pilnai gerus chorų ga-
lėtume pastatyti ir operas pra-
džioje savo savistovio gyvenimo,
tai vis-gi mes turime kiek gali-
ma pasirūpinti šią spragą užra-
ginti ir žinoma, ant kiek geriau-
sia. Kaip visur ir prie visko rei-
kia rengtis iš anksto, tai prie
muzikos darbo reikia rengtis ne-
mažiau, o gal, visai neperdėda-
mas pasakysiu, kad daug dau-
giau. Mat muzikai šale mok-
lingumo, dar reikalinga ilgų
metų praktika ir visai atskiras
išsilavinimas.

"Ir kuomet šiandien jau ren-
giama atstatyti universitetą,
kuomet rengiamasi atstatyti ki-
tos mokslo šakos, tai reikia ren-
gtis atstatyti ir muzikos menas.
Išties, ne atstatyti, bet teisin-
giau sakant, pastatyti toji dai-
lės šaka—Opera ir Simfonija.
"Aš visados turėjau nujauni-
mą ir šiandien tik jis lyg aiškes-
nis, kad Lietuvoje greitoje atei-
tyje reikės mums kurti Opera
ir Simfoniją.
"Kiek tai laiko atgal aš rūpi-
naus sutraukti jaunimą prie dai-
lės ir čia jau stengtis juos prah-
vinti tai į Chorus, tai Operai, tai
Simfonijai. Būrelis susidaro,

kuris panorėjo giliau studijuoti
muzikos mokslą, o būrelis gana
vidutinių muzikų išėjo iš po ma-
no rankų. Ar jie šiandien lavi-
nasi toliau muzikoje ar jau už-
metė savo pradėtą darbą ir pa-
miršo išmokyti mokslo daly-
nežinau. Vienok norėčiau, kad
tie visi mano mokiniai, kurie
mylejo dailės srityje dirbti ir
kurie dar myli, vėl išmąno užsi-
mų darbų ir rengtųsi Lietuvon
dailės kurti. Nesakau dar, kad
visi tikty Operon ar Simfoni-
bet be judviejų reikės ir daugiau
įvairių muzikos įstaigų, o iš jų
žmonių tarpo rasis daug, kurie
beabejo turės progą, tik padir-
bėję, pasiekti Operą ir Simfoni-
ją. Jau mano praktika 10 me-
ty Amerikoje davė patirtį, kad
čionai yra gabių žmonių ir ga-
bių muzikų. Ir jeigu mes ne-
bandysime užsiimti muzikoje ir
padirbėti, tai ir mes savo gabių-
jų muzikų nerasime. Darbas
toje srityje atidaro gabumus".

Ir todėl gerb. kompozitorius
toliau savo paaiškinime išreiškė
norą, kad tėvai jau mažus vai-
kus leistų lavintis muzikoje,
kad tie kur turi palinkimą pra-
dėty muzika užsiimti neatidėlio-
dami. Iš jaunų dienų besilavi-
nant gali lengviau išsivystyti
muzikai-dainininkai, todėl tė-
vams, esą patartina vaikus ypa-
čiai leisti muzikos mokytis.
Bet svarbu dar ir štai kas.
"Kad visi muzikai arba žmonės
moksle muzikoje ir turi padinki-
mus ir atleityje jaučia patrauk-
tą dirbti toje srityje, tai kad jie
pasistengty kaip nors spiestis
krūvon ir organizuoti. Toki
žmonės brangintų daugiau
jiems artymą dailę ir rūpintis
surasti kelius ir būdus, kaip jau
čia pradėti tvirt Operą ir Sim-
foniją".

Po šio gerb. Lietuvių Muz.
Konserv. direktoriaus, M. Pet-
rausko paaiškinimo, ir pasitari-
mo, susirinkimo prieita prie to,
kad pirm negu ką veikti, tai kad
prie L. M. Konservatorijos įstei-
gli muzikų - dainininkų regi-
stravimą, kuris būtų po priežiū-
ra pačio direktoriaus, o veda-
mas vieno iš jo mokinių.

Toliau nutarta, kad jeigu bus
galimybė, tai kad tuojau sudar-
yti tam tikrą komitetą iš daini-
ninkų ir pradėti rūpintis tuojus
finansų rinkimu Operos ir Sim-
fonijos kurimui.
Pakilo klausimas, ar šį darbą
galėtų kas kitas vesti (ne daili-
ninkai), ar reikėtų dailininkams
jau rūpintis? Čionai susirinkę,
beveik visi lavinsis dailėje, tarė,
kad kitiems pavesti šitas darbas
todėl neįsulyti, kad jiems dai-
lės reikalai bus toliau nuo širdies
ir todėl nukentės pats reikalas,
vienok tvieriant tokią dailininkų
organizaciją, reikia atsižvelgti ir
į tuos, kurie patiekė yra tą dar-
bą remti, kad jie visi galėtų pri-
sidėti.

Kas turėtų rūpintis Operos ir
Simfonijos reikalais? Po aptari-
mo padaryta tokis išvedimas:
1) Kad Amerikos Lietuviai lig
šiol turi vieną augšlą Muzikos
įstaigą, tai Lietuvių Muz. Kon-
servatoriją Bostone, kurią veda
lietušiojo meno dailininkas Mikas
Petrauskas.
2) Kad prie jos minėtos sri-
ties, dailės draugijos, (chorai,
orchestros ir k.) visados gali
jungtis su L. M. Konserv. ir to-
del kad šiuo reikalu vadovauti
praktikų L. Muzikos Konservato-
rijai ir apie ją, kaipp augščiau-
są muzikos srityje įstaigą ir ki-
tiems spiestis būtų ir parankiau
ir garbingiau ir patrai dalykas
būtų rimtas ir tvarkingas.
Šitoki nutarimą padarius ir
gerb. L. M. K. dir. M. Petraus-
kas buvo užklaustas. Pasirod-
žius, kad bus išlaidy šio daly-
ko vedimui ir gali atimti daug
laiko nuo darbo, tai p. M. Pet-

rauskas darbe prigelbėti. Pa-
sivadėjo padirbėti prie organi-
zavimo to darbo: K. Norkus, R.
Mizara, J. Andriejauskas, J. Ve-
lička, J. Strimaitis ir d. k.
Lig tiek dalykus aptarę nutarė
tuoj atsiskaityti į visus Ameri-
koje esančius muzikos mylėto-
jus ir juos paraginti užsiregis-
truoti prie Lietuvių Muzikos
Konservatorijos, 769 E. Broad-
way, S. Boston, Mass.
Vėliau dalykams besivykdi-
nant pranešime daugiau.
Organiz. Komitetas:
K. Norkus, R. Mizara, J. Velič-
ka, J. Andriejauskas ir J. Stri-
maitis.

Waukegan, Ill.

Darbininkų judėjimas. — Ves-
tuvės.

Kadangi Waukeganas ir North
Chicago yra kaip ir vienas mies-
tas, todėl rašysiu apie abudu.
Po ilgo snudulavimo pagalios
susiprato ir geležies darbininkai
North Chicago. Kiek laiko at-
gal tapo suorganizuota unija, ku-
rių priklauso virš 200 narių.
"Darbdaviai", išgirdę apie savo
darbininkų organizavimąsi, už-
sigando. Nutarta prašalinti iš
darbo visus tuos darbininkus,
kur daugiausia darbuositi sutve-
rime unijos. Užpraitą subatą
buvo išmokama algos. "Neišli-
kimėjų" gavo po du čekius. Va-
dinas, duota jiems suprasti, kad
"jūs nereikalingi". Bet išėjo ki-
laip. Panedėlyj darbininkai su-
žinojo, kad jų draugai tapo pa-
varyti. Tuoj apsaukta streikas.
Ir, žinotumėt, į porą valandų
streikas buvo laimėta! Kompa-
nija turėjo išpildyti darbininkų
reikalavimą — sugrąžinti pava-
rytus darbininkus. Tai matote
ką gali susivieniję darbininkai!

Waukegano "dratunėje" pra-
dėjo veikti "kramolos mašin-
tojai". Del jų "pasidaravimo"
keči darbininkai tapo pavaryti iš
darbo. Kažin, ar waukeganie-
čiai negalėtų padaryti taippat
kaip ir liejiks darbininkai N.
Chicagoj? Tuomet tie "kramo-
los mašintojai" arba turėtų nu-
filiti, ar — nešinties lauk. Pa-
bandykite, draugai!

Rugsėjo 7 d. apsiavedė vietinės
sof. kuopos narys, d. Jurgis Da-
mionaitis su p-le Agola Paule-
kačiute. Jaunavedė priklauso
vietinėj LMPs. kuopoj. Kadangi
abudu jaunavedžiai laisvų pa-
žvalgų žmonės, tai šlubą čmė
civilį. Linkiu jiems ilgo ir lai-
mingo seimyniško sugyvenimo!
—Girios Paukštis.

PRANEŠU gerb. visnomenė, kad
1-mą rugsėjo dieną, 1918, aš persiė-
liau iš po No. 1812 S. Halsted st.,
po num. 2650 W. 39th Place, prie
Archer ave.

Mrs. Agnė Džugas
Lietuvė Akušerė
2650 Archer ave., ir 39 Place
Archer Limits, Chicago

Tel. Pullman 342
Dr. D.J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

ARITMETIKA
Pagelba šios knygelės
galima lengvai ir la-
bai greitai išmokyti
aritmiką—skaitlia-
vimą. Kaina tik 25c.
Galima gauti "Naujie-
nų" Administracijoje,
1840 So. Halsted St.

Paskolos \$30 iki \$300.
Legalė rata 3 1/2 % mėnesyje.
Vyruai ar moteriai, dirbančiai
ar užlaikanti namą.
Ant rakandų, piano, victro-
los, sankrovos, fixtures, veži-
mų, automobilių, Liberty
Bonds ir Insurance Policies.
Skoliname Stockyard'ų, šapos
ir dirbtuvės darbininkams,
gelžkelio ir biznio žmonėms,
klėkam ir tt.
Atėikite į ofisą ir mes viską
smulmeniskai išaiškinsime.
Atidra utarninkas, ketvergais
ir subatomis iki 8 val. vakare.
Panedėliais seredomis ir pe-
nyciomis iki 6 val. vakaro.
LOCAL LOAN COMPANY,
Thos. F. Kerwin, Mgr.
4647 So. Halsted Street
Po valstijos priežiūra.
Tel. Drover 2116. 2-ras augštas

JOSEPH YUSHKEWITZ
Lietuvis Notarijus.
Kpildo, padaro ir
paliudija visokius ras-
tus. Išješko ir iško-
lektuoja visokias ne-
atgautas skolas vi-
sur. Reikale kreipki-
tes sekančiu antradi-
3114 So. Halsted Str.
Chicago, Illinois

Laisvės Bondsai.
perkami už cash. Emel and Co., 710
W. Madison, kampos Halsted gat.,
room 232, 2-ras augštas, virš Famous
Clothing Store. Atidra vakarais iki
8. Nedėliomis 10 iki 11.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
29 S. La Salle St.
Telephone Central 6399
Vakaraais:
2911 W. 22nd Street,
Telephone Rockwell 6999

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panedėlyj, ketvergais ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c.
Prie šių kainų priskaitoma ir
1c ir 2c karštos mokesis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖS

CICERO, ILL.

"Naujienu" Skaityto-
jų Domai.

Pasitraukus "Naujienu" agentui J.
Matulini, jo vietą užėmė A. Rudnias-
kas. Dabar Naujienu stotis bus
1409 So. 49th ave. Taipgi galima
gauti ir šiose vietose: senojoj vie-
toj 1457 S. 49 Cl., pas siuvėją J. Ba-
bięnį, 1339 So. 50th ave.
Dabartinis Naujienu agentas
A. Rudniaskas,
1409 So. 49th ave., Cicero, Ill.

Vyriškų Drapanų Bargenai
Nauji, neatinti, daryti ant užsa-
kymo siutai ir overkotai, vertės nuo
\$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15
ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki
\$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki
18 doleriu.
Pilnas pasirinkimas kailių pamuš-
tų overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir over-
kotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar
\$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki
\$4.50. Vaiknamas siutai nuo \$3.00
iki \$7.50.
Atidra kasdien, nedėliomis ir va-
karais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

50,000 Knygų
M. G. Valasko Laidos

APYSAKOS
Dvasiški Vadovai ir Parmazonai arba
Baismas Dievo Rustybės
Gailio Gailėjus
13 Gyvenimo Bemoislo
Nėgyvelės Melle
Dramos
Gadynės Žaidžos
Svetimas Dievas
Salamono Sapnas
Vargis
DAINOS
Apgailstavimo Balsai
Dainos Vasaros Gražbių
Pasakos, Pritikimai, Vėselijos ir
Giesmės
Vabalnikų Dainos
Šiektų Malonės arba Majuvka
SVEIKATA
Mokslas, Sveikata ir Kultura
Teisingos Paslaptys
VISOKIOS KNYGOS
Krikščionybė ir Socializmas
Bukito Tobuli
Kultūriški Pysiniai
Vadas Prie Moterystės
Vadovus, arba mažas žodynėlis
lietuviškos ir angliškos kalbų
Morališkas Kabalas arba Burtų
Knyga
Reikalaukite visuose knygynuose
ir sankrovose. Perkupčiams
didelis nuosimtis. Katalogai
siunčiami dykai.
M. G. VALASKAS
373 Kensington Ave. Chicago, Ill.

Sergėkite savo akis

Neužsitikėkit savo regėjimo pri-
majam by kokiam neprilygiu
aptiekoriui, apskoriui ar keliau-
jantiu pardavėjui, nes jie su-
teiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą i-
gali ištyrti jus akis ir pririnkti
jums akitinus tikrai. Darbą atlie-
ku belaukiant, užtikrintai.
Jei jums akitiniai nebus reikalin-
gi, mes tai jums pasakysime.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1861 So. Ashland Ave. Chicag
Kampos 18-ton gatvės
I-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite į mano parašą
Valandos nuo 9-los vak. ryto 10
8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 8
val. ryto iki 12 valandų diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis egzaminuoja Dykal
Gyvenimas yra
tuščias, kada pra-
nyksta regėjimas.
Mes vartojame
pagrįntai Oph-
thalmometer. Y-
patingai doma at-
kreiplama į val-
kus. Val: nuo 9 ryto iki 9 vak.
nedėlioms nuo 10 iki 11 diena.
4649 S. Ashland Av. kamp. 47 at
Telephone Yards 4317
Boulevard 6487.

DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų,
Vaikų ir visų chroniskų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicag
Telephone Drover 8025
VALANDOS: 10-11 ryto; 2-3 popiet
7-9 vakaro. Nedėliomis 10-12 diena.

Resid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2644

Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniskų Ligių
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 5 iki 8:30 vak. Nedėlio-
mis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gera lietuviams žinomas per 16 me-
tų kaip pataręs gydytojas, chirurgas
ir akušeris.
Gydo skirtingas ir chroniskas ligas, vy-
rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias
metodus X-Ray ir kitokius elektro pri-
etaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th
St. netoli Pisk St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir
6-8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 5412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

Telephone Yards 5834.
Dr. P.G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Dr. Leo Awotin
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir
rusiškai.
Valandos: 10-12 rytą; 6-9 va-
kare. Tel. Canal 4367.

Tel Yards 3654. **AKUSERKA**
Mrs. A. Michniewicz
Baigusi Akušerijos Ko-
legiją; ligai praktika-
vusi Pennsylvanijos
hospitale ir Phila-
delphijoje. Paekmini-
gai patarnauja prie
gimymo. Duodu rodą
visokiose ligose mote-
rimo ir merginoma.
3113 So. Halsted Str.
(Ant antrų lubų)
Chicago.
Nuo 3 iki 9 ryto, ir 7 iki 9 vak.

Chicago ir Apie linke

Nelaimė.

Suvažinėjo keturis darbininkus.

Ekspresinis Northwestern geležinkelio kompanijos traukinis vakar mirtinai suvažinėjo keturis tos pačios kompanijos darbininkus — bėgių taisytojus ant Leland ave. tilto. Kiti trys darbininkai pavojaingai sužeisti ir veikiausia mirs. Nė garvežio mašinistas ne patis darbininkai nepatėmimo gresiančio pavojaus pirma negu buvo pervežti. Mašinistas aiškina, kad bėgiai buvo padengti storu dūmų debesiu iš kito, ėjusio šaliniais bėgiais garvežio, taip kad nebuvo galima matyti ar yra kas nors ant bėgių ar ne. Jo teirininimą paliudijo ir pats užmuštųjų ir sužeistųjų foremanas. Mašinistas neareštuotas.

Užmušta sekami darbininkai: John Fritz, 4283 Arandale ave.

Fritz Zudler, 4369 Avandale ave.

Henry Wormstecker, 4648 Sunnyside ave.

Joseph Gamulka, 4428 Huron st.

Sužeisti: Adam Hardt, 4456 Montrose ave., Albert Mansfield, 2121 Gladys ave. ir Henry Schneider, 4211 Custer ave.

Užmuštieji atiduota Carrols lavoninėn, 4542 Ravenswood ave., o sužeistieji — į Ravenswood ligoninę. Maža vilties, kad jie galėtų pasveikti.

Atidarė 30 vakarinių mokyklų.

Vakar buvo atidaryta 30 vietinių vakarinių mokyklų. Lietuviai, kur nori pramokti anglų kalbos ir kitų naudingų dalykų, tegul pasiskubina užsiregistruoti artimiausioj savo distrikto mokykloj.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Klausimų blankos jau siunčiama.

Vidutiniškai 17,000 chieagiečių, taigi dešimtas nuošimtis registrantų nuo 19 iki 36 metų amžiaus, gaus savo klausimų blankas rytoj.

Toks jau skaičius to paties

Stasys Šimkus

Mokina Muzikos

Studio 903 W. 33rd St.
Phone Drover 3969

Prakalbos su Paveikslais

Rengia Lietuvių Laisvamanių Federacija
Kalbės M. X. Mockus

Seredoj, Rugsėjo 25-tą, 1918

NORTH SIDEJ, LIUOSYBES SVETAINĖJ,
1822 Wabansia Avenue.

Pradžia 7:30 val. vak.

Įžanga 15c ypatai.

Visi vietos lietuviai nepamirškite atsilankyti, nes turėsite progą pamatyti puikių paveikslų ir išgirsti M. X. Mockaus kalbą. Kviečia KOMITETAS.

atgal žiūrėjo į tai kaip į bevilę svajonę.

Orlaivių pašto veikimas jau perėjo savo bandymų stadiją. Tarp New Yorko ir Washingtono orlaivių pačtas jau operuoja kasdien motomis, skraidančiais vidutiniai po 100 mylių į valandą ir atliekančiais savo žygį į virš porą valandų. Ekspresiniams gi traukiniams reikalinga penkių valandų.

Lekiojimo laikas tarpe New Yorko ir Chicago neuzilgo bus nušvėta pašto departamentu. Kol kas bėgi dar nedaryta pastangų skristi iš Chicago į San Francisco, bet tai bus antras žingsnis prie transkontinentales orlaivių pačtos. Tuomet Chicago turės likt šalies orlaivių centru.

Taip, kaip ji dabar yra geležinkelio centru.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Reikalauja samdytojų surašyti draftuotus vyrus.

Chicago fabrikantai gavo reikalavimą padaryti surašyti visų darbininkų butent — jų amžių, pramieninę reikšmę ir šeimynišką stovį ir kiek galima greičiau įteikti tai vietos lokal boardams. Šito tikslu yra įsteigti pusiau oficialę įstaigą, kuri turėtų žymiai sumažinti atsakomybę pašaukos valdininkams ir pagelbėti jiems išnešti teisingą nuosprendį link visų klesų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 24, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Nupuolė krasos siuntinių skaičius.

Trejų centų pašto markė su laikė kas dešimtą asmenį, kuris paprastai siuntinėdavo laiškus, kuomet reikėdavo mokėti tik du centus už panaudojimą pašto.

Pašto viršininkai šiandie padarė šito tyrinėjimą ant skaičiaus laisvų, pernešančių per Chicago pašto rankas. Jie surado, kad pirmos klesos siuntiniai sumažėjo ant 10 nuošimčių. Laikraščiai ir periodiniai leidiniai priškaitomi antrai klesai, rodo panašų sumažėjimą. Skelbimai priškaitomi trečiai klesai, rodo tą patį. Pašto departamentas, pasidėkojant t. v. parcel post siuntinių, viso laimėjo iki 20 nuo šimčių.

Atsiteisė.

Ponia Mary Jones nors kartą atsiteisė savo prisiekai, "įkyriam Heroldui". Buvo taip. Kartą "dėdės" užklopo Julą "linksnų kompaniją". Joje radosi ir ponia Mary. Policija vėliau pristatė ją vyrui ir įsakė jam butinai daboiti savo jauną Mariutę. Heroldas netik dabojo, o ir dažnai išmetinėjęs esant ją neštikima. Gerai. Ponia Mariutė nusitarus iširti savo prisiekos ištikimumą. Andai ji pasisakė Heroldui važiuojanti į lowos valstiją pasi- viešyti pas gimines. Bet antrą naktį ji nejuokomis sugrįžusi ir radus Heroldo miegromų jauną graikščį panelę Florence... Heroldas ir Florence dabar atiduota pono džiordžės malonei. Vadinas, atsiteisė.

Nelaimė.

Ant kertės Washington ir Western gatvių vakar naktį susimušė du automobiliai. Pasekmėje to sunkiai sužeista trys asmenys, jų tarpe viena moteris. Abudu automobiliai liko tik šipulių kruva.

Rado moters lavoną.

Chicago upėje ties Rosco gatve policija vakar rado senyvos moters lavoną. Sakoma, kad tai tula Mrs. Josephine Wall, 4939 N. Kedzie gt.

Delei aukų.

"Naujienu" num. 220 jau buvo pagarsinta LMPs. 43 kp. narių surinktos aukos, bet per klaidą nebuvo pranešta, butent — kokiam tikslui jos buvo surinktos.

Taigi atitaisydami tą klaidą pranešame, kad jos buvo surinktos vedimui bylos prieš Cicero klerikaliską valdžią, taigi į Lietuvių Laisvamanių Fondą.

Aukos surinktos per sekamas LMPs. 43 kp. nares: A. Alterman \$31; M. Pukienė — \$12.25; A. Dočkienė — \$12.10; A. Kaminskienė — \$10.00; A. Kalazinskienė — \$5.70; M. Dolon — \$1.50, ir LMPs. 43 kp. — \$28.45. Viso \$101.00.

— "Kardo" Administr.

Vyrų choro Vakarėlis North Sidej.

Lietuvių Vyrų Socialistų choras 22 d. š. m. turėjo draugišką vakarėlį su gražiu programėliu Liuosybės svetainėje.

Programas susidėjo iš solo, dueto, kvarteto ir choro. Publi- kams buvo pilna svetainė ir visi labai gražiai užsilaike — gra- žiaus kaip visose kitose lietuvių kolonijose tokiuose susirinkimuose.

Programas visas buvo gerai atliktas. Bet labiausiai atsižymėjo Pirmyn choras. Katiliaus vedamas. Choro balsai visi sutvarkyti labai gerai.

Belo kalbėjo kun. Mockus rimtai ir teisingai. — K. J.

BRIDGEPORT

Kolijosi kiek druti.

Klerikalų organas ir jo korespondentai savim nebesitveria. Išgirdę suminint "Naujienu" var- dą jie įpuola desperacijon ir, tar- si ama kaimo bobutė, pradeda koliotis: "šlamštai, cecilikai, tam sunėliai, cecilikučiai, neprausta- burniai, slackeriai" ir tt. Tokiais "perlais" išmargino savo korespondenciją tulas klerikaliskas "dobilėlis" kunigų "Draugo" nr. 218. Kad tas "dobilėlis" galėjo parašyti tokią koliojamą korespondenciją, nieko tame stebėtina: šito jįsi prisiklausė nuo sa- vo probasčiaus, kada jis ragino savo parapijonus "naikinti tą ci- cilikų sėklą." Bet kad kunigų organo redaktorius dėjo ją į savo redaguojamą laikraštį, tai tru- putį keista: nejaugi jis mano, kad laikraštis tai "ambona", iš kur galima leisti visokių nesą- monių? Bet tiek to. Eisime prie faktų.

Ponas "dobilėlis" plustasi, kad aš vaikus viliojęs "kendėmis" ir kitokiomis cackomis. Tiesa, kad aš duodu vaikams dovanėlių, bet tik tiems, kur nuolatos dirba "Naujienuoms". Galui užtikrintai ponui "dobilėliui", kad da- vatų organo nešiotojai dar nie- kuomet negavo tų dovanėlių. O kad tuli vaikai meta tą lapą ir ateina pas mane — kodėl man jų neprašyti? Jie yra šaunūs dar- bininkai ir sakosi keleriopai daugiau užsidirba nešiodami "Naujienuos." Vadinas, "dobilė- lio" pasakos apie "sescų" mo- kyklos gerumą tik pasakomis ir lieka. Į jas atsakyti nematau jokio reikalo.

Mano pasakymas, kad neuzil- go šioj apielinkėj "Naujienuos" turės apie 10,000 armiją taip su- nerviko klerikalų lizdą, kad jie nieko daugiau nepajiegia, kaip tik plusties. Well — lukterėki- te: turėsite progos įsitikinti. "Naujienuos" yra darbo žmonių dienraštis, todėl darbininkai ir spiečiasi apie jas. Be jokio pa- sigyrimo — neuzilgo Bridgepor- tui reikės dviejų gerų agentų. Jau ir dabar sunku apsiidirti, bet šiaip taip dar stumiuosi, vai- kų išnešiotųjų padedamas.

Bereikalo klerikalų "dobilėlis" taip drąsiai kalba apie slackerius. Tų slackerių — visokių rūšių — kaip tik daugiausia pas- jus, klerikalus. Toliai nekartą buvo nurodyta ir nėra reikalo atkurti.

— J. B. Aglinskas.

LSS. 37 kp. — Gerbiameji draugai, malonėkite susirinkti ketverge, septembrio 26 d. šiu- metų, nes yra svarbių reikalų — reikia nubalsuoti konstituciją. Pradžia 7:30 val. vak. Malinaus- ko svct., kampas Halsted ir 19 gat. Kviečia K. Jamontas.

Pranešimai

Draugių pranešimus apie mi- tingus etc. dedame dykai. Nuo šio laiko begi pranešimai (laiš- ku, arba telefonu: Canal 1506) turi būti pridurti Redakcijai į vakarą, ne vėliau kaip iki 8 P.M. Vėliau pridurti praneši- mai nebegalės tilpti rytojauš numerj.

Cicero. — Lietuvių Laisvamanių 2 kuopa laukys extra susirinkimo se- redoj, rugs. 25, 7:30 v. v. Jankaičio svct., 1837 W. 14th gt. — Visi na- riai malonėkite susirinkti laiku. Y- ra svarbių reikalų. —Valdyba

Kenosha, Wis. — Aido choro re- peticija ir susirinkimas bus ketver- ge, rugsėjo 26 d., paprastoj vietoj. Nariai ir norintys įstoti choron pra- šomi atsilankyti. Turim daug svar- bių reikalų. Be to, esama juk pak- viesti dainuoti į kitą miestą. —Pirm. I. M.

L.L. Federacija rengia prakalbas (kada? K) su pavaislais. North Sidej, visosios karygno svct., 1822 Wabansia ave. Pradžia 7:30 v. v. Kal- bės M. X. Mockus. Nepamirškite at- silankyti. —Komitetas.

Cicero. — LMPs. 43 kuopa turės ekstra susirinkimą utarninke, rugp. 24, 7:30 v. v. M. Jankaičio svct., 1837 W. 14th gt. Visi nariai malonėkite at- silankyti. —Valdyba

LMPs. 29 kp. veikalo "Graži Ma- gelona" repeticija bus pėtvėčioj, rugs. 27, 7:30 val. vak. Liuosybės svetainėj, 1822 Wabansia ave. Lo- sė- jai malonėkite atsilankyti paskir- tu laiku. —Komitetas.

Rockford, Ill. LMPs 5 kuopos su- sirinkimas įvyks rugs. 25 d., 7:30 v. vakare, 101 S. Main st. Svetainėje. Malonėkite visos narės laiku at- silankyti, nes yra daug svarbių rei- kalų aptarti. —Bašt. Ona Valiukienė.

Smulkųs Skelbimai

Smulkiems pasiskelbimams kainos: 1 colis, syki, 50 centų; dedant tą patį skelbimui ilgiau, už kiek- vieną kartą colis vietos 25 centai.

Šios Naujienu Smulkiųjų Skelbimų skiltis tai geriausia priemonė tiek biznio tiek dar- bo žmonėms įvairiais savo rei- kalais pasiskelbti ir greičiau- sių pasekmių turėti. Naujienuos kasdien skaito tukstantai žmonių. Jie turi visokiųjų reikalų. Jie ieš- ko įvairių progų. Pasisakykite jiems, ko geidžiate ir ką turite- jiems pasiūlyti. Kas tur- ta nors parduoti, kas nori ką pirkti, kas ieško darbo arba reikalauja darbininkų, kas no- ri gaut kambarių, arba patsal turi kambarių kiems išduoti, ir tt., pasiskelbkite šiose Nau- jienu skiltyse, o pamatysite, kaip be vargo ir meklavimo išlaidomis turėsite greičiau- sių pasekmių. Skelbimus priima Naujienu Administracija, 1840 S. Halsted st., asmeniška, pačiu, arba te- lefonu: Canal 1506.

ASMENŲ IIEŠKOJIMAI

Pajieskau savo vyro Kazimiero Gedimio, kuris prasišalino rugpjū- čio 9, 1918. Jis yra 33 m. amžiaus, modų plaukų, rudų akių. Paeina iš Kauno gub., šiaulių pav., Gruzdžių volosties, Dargučių sodos. Kas a- pie jį žinotumė, meldžiu praneši- ti. Ona Gediminienė, 1818 String St., Chicago, Ill.

Pajieskau savo pusbrolio Kazimie- ro Galdinasko, paeina iš Kauno gub., šiaulių pav., parapijos, šilinių so- džiaus. Meldžiu atsišaukti ar kas ki- tas praneškite, turu svarbų rei- kalą. — Joe Andreiskunas, 802 8th st., Waukegan, Ill.

Pajieskau savo gimnazių Grabo- wski, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės parapijos, Kondročių kaimo, tai yra Motiejus Grabows- kių sunų; turu svarbų reikalą. Ma- lonėkite kuo greičiau atsiliepti lai- sku. — Tony Grabowsky, 1339 S. 50th ave., Cicero, Ill.

ASMENŲ IIEŠKOJIMAI

Pajieskau savo sūnaus, Juozo, 8 metų amžiaus, išbėgo pračią se- redą. Rugsėjo 18 d. pietų laike. Ge- lonais plaukias, ant kaklos verpe- tukas, rausvu nariu svederuku, mē- lynos kelnukės ir kepurukė. Jeigu kas patėmymėte, tuojaus pristaty- kite man arba į policiją. Mrs. Barbara Petkienė, 1622 So. Morgan str., Chicago, Ill.

Pajieskau pussererų Karusės ir Juozės ir Onos, pusbrolio Jono Bali- lonių. Visi paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Rožalino parap., Ba- liškių sodžiaus, Girdėjų, kad gve- nia Philadelphiaj, Pa. Aš paeinu iš Kauno gub., Pavečžio pav., Smilgų par., Keuzerj sodžiaus, iš namų So- lonėja Zemaitė, po vyru Vesi- tienė, 36 E. 101 Place, Roseland, Chicago, Ill.

Pajieskau savo pusbrolio Povylų Kvedaro, Kauno gub., Raseinių pav., Kvedarnos parapijos, Skerdžių kai- mo. Meldžiu jo paties ar jį žinan- čių man pranešti žemiaus paduotu antraštu. B. Ivanauskaitė, 2026 W. Coulter st., Chicago, Ill.

Pajieskau svogerio Mykolo Mačio- ko, tetutės Apolonijos Krasaukie- nės ir pusserės Onos Sidlauskie- nės. Visi gyveno Chicago, Ill. Malonėkit greitai atsišaukti. Petras Rupšis, Minden, W. Va., Box 126

Kareivis Jonas Urbutis pajiesko savo draugų ir giminių Amerikoj gy- venančių; paeina iš Kauno gub., Ra- senių pav., Eržvilko volosties, iš Sarapinskių kaimo. Meldžiu atsi- šaukti šiuo adresu: Pvt. John Urbutis, Co. 6th Eng. Bt. Detch, Camp Seach, Wash., D. C.

RANDAI

ATIDUODAMA rendon poikus 5- kii kambarių flatas kampiniam na- me. Pečių šildomas. Renda visai ne- brangi, \$13. Pasimatyk su savini- ku. Tel. Drover 1376. Anton Praszky, 2856 Emerald ave., Chicago

ATIDUODAMA rendon 4 kamba- rių, karstas vanduo, apšildytas flatas. Reikia tokių gyventojų, kurie rūpinęsi prižiūrėjimu šildymo už- dui mokesčio rendos. 1593 S. Ridgway ave., Chicago

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DAR- BO PRIRODYMO BIERAI (U. S. Free Employment Service) Iieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais: 116-122 N. DEARBORN ST. arba 105-107 SO. JEFFERSON ST.

Už darbo parupinimą visuose tu- se valdžios įsteigtuose ir užlaikomo- se biuorose nereikia nieko mokėti. Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokių rūšies darbininkų — į fabrikus, į ka- sykėlas, į ukius, į šiaip įvairias įstai- gas — kaip vyrų, taip moterų ir vai- kų, kaip amatininkų, taip papras- tiems darbam.

REIKALINGAS knyge- dis tuojaus, vyras arba mē- gina, turi būti gerai apspai- žinęs su tuo darbu. Atsišau- kite tikrai laišku, pažymė- dami, kiek norite pradinės mokeskės ir tt. "Naujienu" Adm., 1840 S. Halsted St., Chicago.

REIKALINGAS linotyp- stas su kiek nors patyrimo. Atsišaukite tuojaus į "Nau- jienas". "N-nų" Administracija.

REIKALINGAS linotyp- stas su kiek nors patyrimo. Atsišaukite tuojaus į "Nau- jienas". "N-nų" Administracija.

ASMENŲ IIEŠKOJIMAI

REIKIA jaunų merginų del sulan- kystimo ir sudėjimo pačtos siunti- nių. Pastovūs darbas. Robson Bros., 2845 W. 19th st., Chicago

REIKALINGA ledu traukėju ir darbininku į ledų svirus, 40c. 1 va- landą, 10 ir 11 val. darbas. Consumers Co., 35th st. and Normal ave., Chicago

REIKIA gerų tvirtų moterų del dirbtuvės darbo. Gera mokeskis. 901 18th st., Chicago, Ill.

REIKALINGI 3 bučiai. Geriausia užmokeskis. Trumpos valandos darbo (cash biznis). Pateisint informaciją atsišaukite ypatingai ar- ba per laisną greitą laiku. The Butchers, 1209 Carson St., S S Pittsburgh Pa.

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA žmogaus važiuoti eleva- toriu ir dirbti ir išsiuntinėjimo kam- bart. Turi suprasti angliskai. Roos Mfg. Co., 16th and Fisk sts., Chicago, Ill.

REIKALINGAS bučeris. Atsišau- kit tuojaus. Vadandos: 4 rtyo iki 6 val. vakare. Alex. Sicila, 3706 Houston ave., So. Chicago, Ill. Tel. 838.

REIKIA gabios merginos prie rašiško darbo į banką. Universal State Bank, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS barberis — alsa- kančis. Subatomis visą dieną arba nuo pietų, iki 10 val. vakaro ir ne- deliau nuo 7 rtyo iki 12 diena. \$7 vi- sūm \$9. S. Spurgis, 2209 W. 23rd Pl., Chicago, Ill. Tel. Canal 1924.

REIKIA vyro traukti ledą ir rai- sioti popierą. \$45 į mėnesį. Kamba- rys ir užlaikymas. Atsišaukite į vy- riausia inžinierį. Chicago Beach Hotel, 51 and Cornell ave., Chicago

PARDAVIMUI

PARDUODU grosernę labai pigiai su namu arba be namo. Randa pigi. Namas naujas, 3 metai statytas, 4 pa- gyvenimų po 4 kambarius, 5-tas biz- nio. Savininkas važiuoja ant ukės. A. K., 817 W. 34th Place., Chicago

RAKANDAI

\$50 NUPIRKSI \$250 Vetrola, \$165 dainis mano \$500. Piana. Rakandai pigiai, vartoti 90 dienų. Rezidenci- ja 3222 Jackson Blvd., arti Kedzie ave.

NAMAI-ZEMĖ

DOBILŲ ZEME UKES

Mes savinamės apie 100,000 akry- mukius ukės žemės Menominee pa- viete, Upper Peninsula Michigan'o, arti Green Bay krantų, kuriuos mes parduojame ukėms po 40 akry, ir augėsiu. Žemė yra su moliu, lin- kanti abeliai ukininkystei, kve- čiams, miežiams, avizoms, rugiams, bulvėms, cukriniam burokams ir tt. Čia ukininkai turēja versdamiesi pienininkyste ir augindami kiaules ir avis. Ten yra puikūs keliai, ge- ros mokyklos, bažnyčios, kaimiška prisitinkanti krasta, geri kaimynai ir viskas yra arti klerikalų. Ap- gyvenusiame nėra takų per penkis metus. Kodėl neidėti savo pinigų į gerą žemę, kur jie bus saugūs ir aprūpins ateitį. Eikite ant ukės, kuomet jus busite prisirengę, bet pirkite dabar, kuomet ši gera žemė parduodama pigiai. Rašykite mums del platesnių žinių kas link labai žemos kainos ir leng- vų išmokėjimų. Mes galime duoti jums gerus nu- rodyimus. S. CRAWFORD & SONS, 645 First National Bank Building, Chicago, Ill.

PARDAVIMAI MES GARSINAME TIKTAI BERGENUS. Tvirtas 9 augstų mūrinis namas, 2-6 kambarių flatas, gasas, maudy- nės ir tt. Augsto aknuis beieimen- tas, didelis užpakalinis portūs, vis- kas gerame sutvarkyme. Emerald ave., arti 33-cios gatvės. Tikrai \$5000. Dali įmokėjus, likusius išmokėti. Ignatius, Ikpus and Co., 31st ir Wallace sts., Vienintėliai agentai.

PARDAVIMUI pigiai kampas 38- tos gatvės ir So. Albany ave., 66x125 pėdų, 2 sankrovė, 2 flatai. Rendos \$80 mėnesyje. Galima pastatyti ant 66x93 pėdų tūšio. \$3000 reikalauja- ma. C. Iverson, Chicago

PARDUODA graži farma, 70 a- kerių, su viskuom ir kuliamomis masinomis: arba galima mainyti į namą. Petras Rikšus, 2837 S. Emerald ave., Chicago, Ill. Valandos: 6 iki 9 vakarais. Suba- tomis ir nedėliomis per dieną.

MOKYKLOS

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES 6205 So. Halsted st., 2407 W. Ma- dison, 1850 N. Wells St. 137 Mokyklos Suv. Valstijose. Siuvimas, Petrenų Kirpimas, De- signing, del biznio ir namų. Vie- tos duodamos dykai. Diplomai Lengvi išmokėjimai. Gwarantuo- ta išmokinti jys pasiuti sukus ul \$10. Phone Seeley 1643 SARA PATEK, Pirmulinkė

Drapanų Skičiai

Darymas petrenų, kir- pimas, pritaikymas ir drapanų siuvimas. Len- gvai išmokina trump- pu laiku, dieną ir vaka- rais. SPECIALIS SKYRIUS mokiniui elektra siuavamomis ma- sinomis. Už šį darbą apmokama nuo \$15 iki \$30 savaitėje. Lengvai išmokstama. Mažos išlaidos. Atei- kite dienomis ir vakarais.

MASTER SEWING SCHOOL J. F. Kasnicka, Prezidentas, 118 N. La Salle st., Prieš City Hall. Atsišaukite ant 4-to augsto.